

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שבעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת

עקב

◆◆◆

שנת

תשפ"א

◆◆◆

גליון 113

וצדיק באמונתו יחיה

האדם לבד – כלום!

ובעת שכזאת מתחילים להבין, שאתה עם כל החכמות שלך, הינך אפס! ונושאים לב אל קל בשמים, שיחלצנו מן המיצר, לגלות לנו מה עושים, בפרט שהמקוה כבר הי' סגור כמה ימים, ואי אפשר להשאירו כך.

ואז, לפתע האיר ה' את עינינו למקום מסויים, שבקושי הי' ניכר, ששם הי' חור יציאה, ונסתם עם מעט טיח וכדו', וראה זה פלא, במכה קטנה יחסית... נפתח מאגר המים היקרים, והחלו לזרום ולמלאות את האוצר של המקוה, חסדי ה' כי לא תמנו.

ותפסתי פתאום, כמה האדם לבד, הוא "אפס אפסיים", ואפילו מחשבה פשוטה כ"כ, בדבר שהי' מול עיניו כל הזמן, איננו מסוגל לחשוב ולראות, בלי שהקב"ה יתן לו את השכל הזה. אוי, וידעת כי ה' אלוקיך, "הוא" הנותן לך עצה... מוראדיג!

באמונתו "יחיה"

וכך היה בעוד איזה מקרה, שהייתי נבון ביותר, ולפתע מצאתי פתרון פשוט בתכלית! וראיתי בחוש שכל זמן שהקב"ה לא שם לך את הרעיון בראש, אין לך שום שכל ולא תבונה.

ועל זה היה רבינו אומר, שהגמ' בסוף מכות מביאה בא חבוקוק והעמידן על אחת, וצדיק באמונתו "יחיה", שהאדם צריך "לחיות" עם אמונה, ולא רק שתהיה האמונה אצלו בתור ידיעה.

וכך ראינו אצלו שהי' נאה דורש ונאה מקיים, ויכולני להעיד, שכל שנות היותי בצלו, לא הי' אפילו פעם אחת! שהי' נראה עליו מצב של חסרון שלוות הנפש ח"ו, אפילו לא לשבריר שניה! בכל מאורע שיהיה...

וזה לא שייך בלתי צדיק באמונתו "יחיה", שחי בפועל, שהקב"ה מוליכו יד ביד, ולית לי' מגרמ' כלום!

מעשה עם דפוס גדולים

ונזכרתי שלפני עשרים וכמה שנים, הי' לרבינו קאטרק בעין, ולפני שהגיעו לעשות ניתוח, הי' קשה לו מאד לקרוא, וניסינו בכמה מיני אופנים, להאיר לו על הגמ' עם פנסים, ותאורות שונות, וכמעט ללא הועיל.

עד שלפתע גילה ה' את עיני הרה"ג ר' גדלי' הוניגסברג שליט"א, שסיפר לו א' שישנו מקום ברמת גן שמדפיסים מפות בענק, ונסע לשם מקורבו של רבינו היקר הרב ר' אברהם ישעי' כהן שליט"א, [שהי' משמש את רבינו, ואת הרבנית הצדקנית ע"ה, בנאמנות ובמסירות נפלאה מאד, ואף זכה פעמים רבות לקחת את רבינו זצוק"ל ברכבו], והדפיסו לרבינו דפי ענק של הגמ', והי' רבינו יכול לקרוא מזה.

והתבטא רבינו שכעת רואים האיך כל מילה ומילה של תורה, זה "חפצא".

הוא הנותן לך כח

בפרשת השבוע כתוב, השמר לך פן תשכח את ה' אלוקיך וגו', פן תאכל ושבעת, ובתים טובים תבנה וישבת, ובקרך וצאנך ורבינו, וכסף וזהב ירבה לך וגו', ורם לבבך ושכחת את ה' אלוקיך וגו', ואמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה. אומרת התורה – וזכרת את ה' אלוקיך כי "הוא" הנותן לך כח לעשות חיל וגו', ומפרש התרגום ותדכר ית ה' אלקך, ארי הוא דיהב לך עצה למקני נכסין, פ' תזכור את ה' אלוקיך, שהוא הנותן לך עצה לקנות נכסים.

ובשימת לב קטנה יש להעיר, שהפסוק מתחיל ואמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי "עשה" לי את החיל הזה, וממשיך כי ה' אלוקיך הוא "הנותן לך כח" לעשות חיל, ולכא' הי' לו להמשיך על אותו נוסח, כי ה' אלוקיך הוא "העושה" לך חיל, ולמה נכנס כאן הנתנת כח.

משמע שדרך האדם לחשוב שהוא "עושה", ואפילו לא שם לב שיש דבר קודם לעשי', שזוהי "הנתנת כח" דהיינו העצה.

ובאה התורה ואמרת, וידעת דבר ראשון יש עצה, שמשם באה העשיה, ומי הוא הנותן לך את העצה, "הקדוש ברוך הוא", ורק אז יש את האפשרות "לעשות" חיל.

הנותן לך "עצה"

ובענין זה רצוני לשתף את הקוראים היקרים, במה שאיקלע לידי שני מקרים, שיכולתי לראות ולהרגיש בחוש, האיך אפילו הדבר הפשוט ביותר, אם לא שהקב"ה מבזיק לך את הרעיון, לא תגיע אליו.

ואפרט אחד מהם, שהי' לי בעיסוק המקואות. כאשר היינו צריכים למלאות אוצר מי גשמים למקוה, ממאגר גדול שנאספו לתוכו מי גשמים במשך החורף.

ובדרך כלל יש פתח קטן בתחתית המאגר, שסתום עם פקק, ופותחים את הפקק, והמים יוצאים לתעלת המשכה, וממלאים את האוצר.

ובמקוה זה ג"כ ראינו פקק שסתום פתח קטן בתחתית המאגר, אך כשסיימנו לייבש את האוצר היטב, ובאנו לפתוח את הפקק, לא יצאו מים! וכמה שניסינו לדחוף פנימה מקלות וכדו', אולי נסתם החור, לא הועיל כלום!

וגם הרב המקומי לא ידע בדיוק מה לעשות, היות והאדם שהי' מתעסק במקוה זה, נפטר פתאומי, רח"ל, ולקח אתו את הסוד אלי קבר.. ונשאר שאנחנו צריכים לבד למצוא את הקסם האיך מוציאים את המים מהמאגר.

ובא איש מקצוע, וניסה כמה מיני אופנים, ואין קול ואין קשב... ואנה אנחנו באים...

וכן אמר שיתכן שכל המטרה שהקב"ה עשה את המקום ההוא, זה בשביל לזכות לעשות צילומים גדולים כדי שיוכלו ללמוד תורה.

וכדוגמא שכתב הרמב"ם, שלפעמים בונים בית גדול, שעומד הרבה שנים, וכל המטרה בשביל שיעבור שם החכם פעם אחת, וישב בצילו.

היות שהי' רבינו אומר שיעור בכולל פוניבז' במשניות טהרות עם הר"ש, הי' צריך להגדיל הרבה מאד, כדי שיוכל לקרוא את אותיות הר"ש. וזכורני האיך שהתפעלה הרבנית ע"ה שיש דף משניות באורך של מיטה...

כל רעיון, רק ממנו ית'

זה הכלל שצריך תמיד לחיות עם זה, שכל רעיון הכי פשוט, זה "רק" מאתו ית'. ואינני מדבר על דברים גדולים כמו שידוכים ועוד, אלא כל מחשבה הכי קטנה, צריך להשריש ולהפנים בלבנו, שזה רק כי ה' אלוקיך הוא הנותן לך עצה.

דוגמא מעשית

ורואים לדוגמא בימים אלו, אנשים נוסעים למקומות נופש וכו', ומצוי מאד שאחרי שיצאו מהבית, נזכרים פתאום ששכחו דבר פלוני ופלוני, ומתחילים להאשים אחד את השני, האיך שכחת את זה? וכדו', ובמקרה הטוב שלא מאשים אחרים, חושב על עצמו היתכן ששכחתי דבר פשוט כל כך?

אך באמת אין כאן שום פלא, כי לא שכחת, אלא הקב"ה לא הזכיר לך... ואדרבה כל מה שכן זכרת לקחת, זה "הוא" הנותן לך עצה, הלאי שנבין את זה.

והעצה היא להתפלל להקב"ה שלא נשכח לקחת את כל מה שצריך.

ובכללות תמיד לכוין בתפילות מעריב בברכת השכיבנו, "ותקננו בעצה טובה מלפניך", וכשמתפללים על זה, מחדירים לעצמנו את האמונה, וגם תפילה כוחה גדול מאד.

אמונה, בלי פשרות

הלאי שנזכר להגיע לאמונה כראוי, שזוהי המצוה הגדולה ביותר, שמוטלת עלינו בדורות האחרונים, כמבואר בחז"ל הקדושים, והי' מרחיב רבינו בזה הרבה מאד.

ובעיקר הי' מדגיש שמצוה זו מבואר בגמ' שאין להתפשר בזה כלום, אלא צריך לקיימה "בכל השלימות", כמו שקיימו האבות הקדושים, וכל גדולי הדורות. יזכנו הבורא ית"ש לזכות לזה.

מעשה נורא

ורוצה אני לשתף את יקירי, במעשה ששמעתי בימים אלו, מפי ידידי עוז הרב ר' מרדכי הכהן קרימלובסקי שליט"א מנכ"ל "מרכז הטהרה", בחנוכת מקוה ב"טירת כרמל", לאחר הרבה עמל ויזע, ומוסר השכל נורא יש בזה.

וכך סיפר, שהי' יהודי בטקסס, שלדאבוננו נתרחק מאד מאד מהיהדות, בלי שום שייכות. ובא אליו אביו בחלום, ומבקש ממנו, כי בעוד כמה ימים יחול היארצייט שלו, ורוצה שיאמר קדיש בשבילו.

השיב לו בנו, מה אתה רוצה ממני, הרי אתה יודע כמה אני רחוק מכל זה. ולא הירפה ממנו אביו, ואמר לו "אני צריך את הקדיש שלך".

ויהי היום, ביום היארצייט אחה"צ, בעמדו במקום פתוח באזור התעשייה, אירע לפתע "נחיתת אונס", ונוחת לא רחוק ממנו מטוס פרטי, שלא היתה לו ברירה רק לנחות שם, ויוצאים ממנו אדמו"ר עם שמונה מתלווים, ומחפשים עשירי למנחה...

מיד התעלף אותו אדם, וכשהעירו אותו, הגיב "לא ידעתי שהקדיש שלי כל כך חשוב...". ששולחים לו מהשמים מנין כדי שיוכל לומר קדיש, עד כאן המעשה.

אילו ידענו...

ודבר זה הוא מוסר השכל נורא לכולנו, שאין לנו הערכה כלל וכלל לכל מעשה ומעשה שלנו.

ושמענו מרבינו זצוק"ל בדברו לאברכים היקרים בעיר עקס לע בען בצרפת, כששמע שחיים בדחוקת, הביא לפניהם מאמר חז"ל בילקוט שמעוני למגילת רות.

על אהרן הכהן, ועל ראובן, ועל בועז, שכל אחד ואחד מהם, עשו דברים גדולים, אהרן וראך ושמה בלבן, וראובן, וישמע ראובן ויציליהו מידם – את יוסף, ובעז כתוב ויצבט לה קלי - לרות.

ואומר ע"ז המדרש, אילו ידע אהרן שהכתוב כותב עליו כך, בתופים ומחולות הי' יוצא לקראת משה רבינו.

וכן ראובן, בכתפו הי' מוליכו אצל אביו, ובעז הי' מאכילה פטומות.

והוכיח מזה רבינו, שאפילו האנשים הגדולים ביותר, לפעמים אינם יודעים להעריך את המעשה שהם עושים, ורק לאחר מעשה מתוודעים לגדלות הדבר.

ובכך חיזק את האברכים, שידעו כמה חשובים הם מאד מאד, במה שהם יושבים ועוסקים בתורה, מתוך הדחק, שזוהי דרגה עצומה מאד.

להעריך "מילה אחת" תורה

והלימוד מזה אלינו, בכל דבר ודבר. ראשית כשמדובר על ענייני קדיש, ויהא שמייה רבא, כמה עלינו להעריך את הדבר.

והי' חוזר רבינו את מה שאמר הסבא מקלם כמדומני, שהי' שוה לאדם לבוא לעולם הזה, ולעבור כל יסורי איוב, הכל בשביל לענות "אמן" אחד!

ואמר קל וחומר על מילה אחת של תורה!

הבה נעריך את כוחינו העצום, שבידינו לזכות כל כך הרבה, עד אין שיעור, עם מילה אחת של דבר שבקדושה, אשרנו מה טוב חלקנו.

בפרוח רשעים...

ובזה תהי' התשובה הגדולה כנגד, מה שרואים באופן נורא "בפרוח רשעים כמו עשב, ויציצו כל פועלי און", שבקרוב יתקיים בהם, להשדמם...

אך בודאי שכל מה שנוסיף רוח קדושה בעולם, האור יגרש את החושך הנורא, ונזכה במהרה, להגיז בבוקר חסדך, אחרי שנתחזק באמונתך בלילות.

"קחלות יעקב"

ולסיום נזכיר את היארצייט הגדול העומד לפנינו, יום סילוקו של מרן בעל הקהלות יעקב זצוק"ל, שאין כאן המקום לדבר כלל על עוצם גדלו, רק נזכיר דבר אחד שכשהי' רבינו צריך לומר שיעור כללי שחולק בו על חידוש של הסטייפלר, חשב הרבה זמן אם לומר את זה או לא, בטענתו שהסטייפלר הוא "הרבי של כלל ישראל" והאיך אפשר לעמוד ולחלוק עליו.

עד שמצא פתרון שלא יזכיר את שמו, רק יאמר בשם "אחרונים". כמה רחוקים אנו מהשגות אלו, אך מי יתן שנבין לפחות שבדור האחרון הי' עמנו "מלאך" המתהלך בין בני תמותה, שהי' מרגיש על פרצוף האדם את מצבו הרוחני, כפי שהי' מספר רבינו, כמה דברים נוראים מאד. והלאי ונזכה להגיע לקצה דרכיו, תנצב"ה.